

WORLD PARROT TRUST

PsittaScene 32:3 Autumn/hösten 2020
Översättning Maria R. Borgh och Lars Persson

www.parrots.org
sweden@parrots.org

Tryckt på återvunnet papper

INNEHÅLL

- 4) Ett meddelande från redaktören: Desi Milpacher
- 5) Att rädda större soldataror: Ara Manzanillo
- 9) New Zealand Parrot Trust: Stöd till de mest sällsynta papegojorna i södra Stilla havet
- 13) Grå jako: Ny forskning ger nya möjligheter till skydd av grå jako i västra Afrikas lägre guineanska skogar
- 18) Superflock av undulater: Fantastiska flocksamlingar i Australien
- 20) Dina befjädrade vänners fötter: Den bästa fotvården för din fågel
- 22) Älskad...till utrotning? Den gulnackade amazonens skönhet kan bli dess fall
- 26) PsittaNytt - Papegojnyheter och uppdateringar , WPT-kontakter
- 28) Papegojor i det fria - Undulater

PÅ OMSLAGEN

Foto © Jake Osborne via Flickr (CC BY-NC-SA 2.0)

En ensam Kākāpō (*Strigops habroptilus*) glider lätt genom skogen på Anchor Island nära Nya Zeeland. Ny GPS-teknologi kommer att hjälpa forskare att bättre spåra och förstå hur dessa hemlighetsfulla fåglar lever.

Se New Zealand Parrot Trust: Stöd för sällsynta papegojor i södra Stilla havet, sidan 9.

ETT MEDDELANDE FRÅN REDAKTÖREN

Beroende på var du befinner dig i världen närmar sig hösten eller våren snabbt och markerar en övergång till en annan fas i detta unika och på många sätt sorgesamma år. Vi vid WPT navigerar framgångsrikt genom detta kaos och vi hoppas ni gör detsamma. Vi har inga ord för hur tacksamma vi är för ert fortsatta stöd och lyckönskningar. De hjälper oss verkligen att göra jobbet som vi behöver göra för papegojor runtom i världen.

Så med vårt tack önskar vi dela några uppdateringar som inspirerar oss att arbeta än hårdare och håller upp vårt hopp om en bättre värld för våra papegojor. Ni kan läsa om våra partners hängivna och imponerande arbete i Costa Rica, Nigeria, Nya Zeeland och Centralamerika i hjälpen av aror, grå jako och öarnas papegojor. Och vi delger nyheter om en fantastiskt generös supporter vars testamente kommer att stödja bevarandet av papegojor under flera år framöver.

Med de varmaste önskningar

Desi Milpacher, redaktör

TILL MINNE AV JOY GARDNERS

World Parrot Trust fick sent 2019 det tråkiga budskapet om förlusten av en långvarig supporter Joy Gardner på Guernsey. Joy gick med i WPT ganska nära dess start och var en hängiven medlem under många år. Hon lämnade en generös gåva till WPT i sitt testamente för vilket vi är oerhört tacksamma. Joy föddes och växte upp i UK och flyttade till Guernsey 1972 där hon bodde i ett hus med trädgård i St. Saviours. Hennes amazonpapegojor Joey och George samt kakaduan Tuan följde med henne. Hennes omgivningar var idylliska med rikligt vilt liv som hon älskade, särskilt fåglar som hon delade en djup samhörighet med.

Papegojor fascinerade henne särskilt och hon var passionerad över den behandling papegojor får utstå i handeln med vilda fåglar. Joy hade ett stort intresse i fotografering och var medlem i en fotoförening där hon finslipade sin artistiska förmåga; hon uppnådde stor framgång i tävlingar. En annan passion var att resa till några av de mest avlägsna platserna på jorden som till Galapagosöarna, till Afrika och arktiska cirkeln. Vi kommer att för evigt vara tacksamma för Joys hängivenhet till bevarande och hennes gåva kommer att hjälpa till att skydda papegojor och de platser där de lever, nu och i framtiden.

LÄMNA ETT TESTAMENTE TILL PAPEGOJORNA

Vilket kommer att vara ditt testamente?

Låt din passion för papegojor fortleva.

Att lämna en testamentsgåva till World Parrot Trust är ett av de lättaste och samtidigt viktigaste bidrag du någonsin kan göra och som kommer att ha stor och långvarig påverkan på papegojor, deras överlevnad och de platser där de finns.

Besök vår webbsida www.parrots.org/legacy eller kontakta ett kontor nära dig för mer information i att inkludera WPT (*se sidan 27*).

ATT RÄDDA STÖRRE SOLDATAROR

ARA MANZANILLOS FRAMGÅNGSRIKA VÄRV ATT RÄDDA STÖRRE SOLDATAROR

OMFATTAR TRE NYCKELBSTÅNDSDELAR SOM VISAT SIG KRITISKA FÖR ARANS

ÅTERVÄXT.

Artikel och foton © Ara Manzanillo

”Association Ara Project” (Asociación El Proyecto Ara) — numera känt som *Ara Manzanillo* — initierade 2010 återintroduktionen av större soldataror, ”Great Green Macaws” (*Ara ambiguus*), inom ett projekt i ett nationellt skyddsområde i Costa Ricas södra karibiska region. Detta var den första dokumenterade insatsen

att återföra dessa magnifika fåglar till deras naturliga habitat och tio år senare vill vi gärna förmedla några av våra erfarenheter och framgångar. Det huvudsakliga målet med projektet var att etablera en hållbar population av denna symboliska fågel som en gång var vanlig i regionen och högt värderad i den lokala inhemska Bribri-kosmvisionen*. På grund av projektets framgång och hängivenhet till bevarandet av aror deklarerades nyligen organisationen att vara "i allmänhetens intresse" genom en exekutiv order i Costa Rica. Denna betydande utnämning ger också några ekonomiska fördelar som skattelättnader och regeringsstöd. Bevarande av arorna nås genom tre viktiga program som kompletterar varandra:

1. "Macaw Release Program" (MRP), frisläppningsprogrammet av aror
2. "Assisted Reproduction Program" (ARP), assisterade reproduktionsprogrammet
3. "Community Outreach Program", programmet för utåtriktad kommunikation i samhället

*Enligt de meso-amerikanska folken ett särskilt sätt att se världen eller att förstå universum.

FÖR DETALJER OM PROJEKTETS INITIALA STEG, SE PERFECT 10 (STÖRRE SOLDATARA), PSITTASCENE 23.3, AUG. 2011.

RESPONS TILL COVID-19s LOKALA PÅVERKAN

Ara Manzanillo använder sin innovativa förmåga för att hjälpa och lindra COVID 19s ekonomiska påverkan på lokal nivå. Projektet investerar halva sin budget till att nå ut och påverka i samhället. På grund av socioekonomiska effekter på den kritiska hälsosituationen i regionen krävs ett nytt sätt att nå ut. Sålunda har ett nytt initiativ fötts, "Food for Nature", där mat kan doneras för att skydda hotade arter. Genom strategiska allianser med en nationell matdistributör och lokala producenter har ett effektivt distributionsprogram startats i sårbara lokala samhällen där Ara Manzanillo har arbetat. Jordbruksprodukter insamlas och transporteras och blir lokalt kommersialiserade. Lager av mat distribueras också medan deltagarna samtidigt får resurser till bevarande och utbildning. Då man har väletablerade kontakter med nyckelaktörerna och olika breda viktiga sektorer i hela regionen och landet kan Ara Manzanillo koordinera och kombinera lagmedlemmarnas kunnighet för en hållbar synenergi som förhoppningsvis håller även efter denna pandemi är över.

FRISLÄPPNINGSPROGRAMMET AV AROR (MRP)

Under de första få åren förflyttades 45 i fångenskap uppfödda större soldataror i åldrar från 18 månader till 12 år till en voljär i regnskogen och släpptes långsamt ut i det tropiska skogshabitatet nära kusten. Vi har fått bekräftat fem dödsfall efter frisläppningarna, medan mer än 30 fåglar har kunnat identifieras då de besökte frisläppningsstationen.

MRP-aktiviteter omfattar för närvarande mottagande och rehabilitering av konfiskerade aror från illegal fångst för senare frisläppning, tilläggsutfodring av aror som nu flyger fritt, samt räddandet av aror som är i fara och bevakning av fåglarnas hälsa och beteende.

Det långsiktiga målet för Ara Manzanillo är att den nyligen återintroducerade flocken ska förenas med de närmast återstående vilda populationerna som finns i de norra regionerna i Costa Rica och Panama.

Sara E. Remmes, bevarandebiolog med fåglar som specialitet

Att tillverka, sätta upp och bevaka holkar som tillägnats större soldataror är en ansträngande och givande erfarenhet. Inom mitt fältarbete har jag aldrig behövt tillverka en holk med en storlek som kan jämföras med ett 200 liters-fat. Det finns så många detaljer att beakta för att försäkra sig om ungarnas säkerhet och för att lyckas få dem flygga. Som någon som älskar fåglars fysiologi är det ett fascinerande faktum att ett häckande par måste tugga på trä med sina näbbar för att stimulera de reproduktiva hormonerna som är nödvändiga för en framgångsrik häckning.

Varje steg i processen känns experimentell i ett projekt så nytt som detta. Det finns väldigt mycket kvar att lära om denna art och det tar inte lång tid vid Ara Manzanillo för att man ska inse hur avgörande varje individ i denna population är. Varje bult eller trästycke som skruvas in i holken har betydelse. Vi hoppas också få tag på kameror att placera i holkarna för att hjälpa den växande ARP-reproduktionen. En art så hotad som den större soldataran förtjänar all hjälp den kan få.

Bildtexter

Överst: Vilda aror flyger i tandem runt om i skogen.

Nederst vänster: Vilda frukter konsumeras med förtjusning.

Nederst mitten och höger: Aror samlas vid en konstgjord holk.

ASSISTERAT REPRODUKTIONSPROGRAM (ARP)

För att underlätta de frisläppta arornas häckning har vi tillverkat 20 holkar och installerat dem på 25 - 35 meters höjd i noggrant utvalda träd som passar de större soldatarorna. Under den sex till åtta månader långa häckningssäsongen bevakas holkarna från marken och genom att man klättrar i träden för att inspektera holkarna inuti. Efter att ha överkommit uppkomna de initiala utmaningarna har resultaten varit mycket uppmuntrande. Mellan 2016 och 2019 har fler än 30 ungar blivit flygga och flyger nu fritt, och under 2020 växer sig ytterligare 13 ungar starka.

ARPs stöd för hjälp med boställen är den mest intensiva och mångfacetterade aspekten inom projektet. Vi använder konstant kunskapen vi får under varje säsong för att förbättra och anpassa konstruktionen av holkarna för att bättre möta artens behov. Denna säsongs data kommer att utgöra ytterligare ovärderlig information till forskarnas kunskap om större soldatarans reproduktiva biologi. För första gången, med nio ungar 2020 som blev framgångsrikt flygga, har det kläckts fler i det fria än bland de fåglar som uppfötts och frisläppts. Att vi nått detta mål representerar en milstolpe vad gäller att säkerställa den större soldatarans framtida överlevnad inom södra Karibien, och vi avser fortsätta expandera detta under många år framöver.

För att gynna andra projekt som hjälper större soldataror att framgångsrikt häcka har Ara Manzanillo publicerat "Manual de Construcción de Nidos para la Lapa Verde" på spanska för användning i araprojekt över hela Latinamerika. Manualen kan laddas ned från <https://aramanzanillo.org/wp-content/uploads/2019/01/Manual-de-Construccion-de-nidos-para-la-Lapa-Verde.pdf>. (En uppdaterad version på engelska är under utarbetande.)

Duaro Mayorga, stationschef

Jag härstammar från den lokala ursprungsbefolkningen Bribri och naturen har varit mitt liv då mitt namn "Duaro" betyder "Protector God of Animals", djurens skyddsgud, i min inhemska kultur. Vårt territorium Keköldi sträcker sig längs den transamerikanska passagen för hökmigration och när jag började assistera amerikanska professionella fågelskådare och biologer i att göra observationer blev snabbt min passion. Att arbeta vid Ara Manzanillo och särskilt då vid "Assisted Reproduction Program" (ARP) förverkligar denna passion. Det bästa sättet att lära sig om ett djur är att noga observera dess reproduktionsprocess. Större soldataror är otroligt smarta fåglar och att bygga och installera holkar åt dem och sedan observera varje steg i deras häckningsprocess är en mycket avslöjande och tillfredsställande upplevelse.

ARP har kommit långt sedan vi började för fem år sedan. Genom att undersöka holkar åt andra aror experimenterade vi med olika utseenden, material och installationsplatser. Första året fick vi vår första överlevande unge från de sju holkar vi satte upp. Han fick namnet Pewe, vilket är papegojans rop som annonserar ankomsten av Iriria, Moder Natur i Bribris kosmvision. Pewe är nu nästan fem år gammal och han har setts inspektera holkarna, så kanske kommer han att finna en hona nästa säsong och få den första andra generationens kull och på så sätt sluta cirkeln. Pewe kommer att ha fötts och kommer att häcka vid Ara Manzanillo ARP.

Bildtexter

Överst: Större soldataraungar väntar på sina föräldrar i ett bo som utgörs av ett fat.

Ned till: Duaro Mayorga kontrollerat skickligt en holk.

PROGRAMMET FÖR UPPSÖKANDE KOMMUNIKATION I SAMHÄLLET

Den större soldatarans långsiktiga överlevnad beror, liksom för andra arter, på att personer förstår deras biologiska och samhällsliga värde. Ett av de mest effektiva sätten att främja detta är genom att inspirera ungdomar, som sedan delar med sig av sin kunskap med sina familjer och med samhället in i framtiden.

Projektet initierade år 2012 några workshops i flera närliggande skolor. Vår energi gick huvudsakligen till frisläppningsprogrammet och till övervakningen av tillståndet hos de nyligen friflygande fåglarna, så undervisningsaktiviteter var sporadiska. Vi insåg dock snabbt att de lokala samhällenas entusiastiska respons till fåglarna skulle bli vitalt för den långsiktiga projektframgången.

Vi hade 2015 frisläppt 45 större soldataror som spred sig inom ett vitt område. Fåglar flög till områden där Ara Manzanillo inte var känt och detta ökade risken för olämpligt och skadligt beteende gentemot dem. (Se Baloos äventyr, PsittaScene, hösten 2014.) Med stöd av den Costa Ricanska regeringen och privata donationer kunde vi som tur var hyra in lokal personal och expanderade vårt utåtriktade program till ett större geografiskt område.

Tirza Morales, kommunikationskoordinator

Jag har arbetat med ARA Manzanillo och främjat bevarandet av större soldataror i lokala samhällen i över fem år. Det har varit en utmanande och inspirerande erfarenhet. Att organisera aktiviteter i avlägsna områden är en krävande uppgift. För att nå några av byarna måste jag resa två timmar med bil, sedan en timme i kanot och därefter ytterligare en halvtimme till fots, många gånger under våldsamma skyfall. Presentationerna måste anpassas till åhörarna vid varje speciell plats. Ibland rör det sig om barn i alla åldrar, ibland om de äldre och ibland yngre män som önskar bli ekoturismguider. Alla umbäranden försvinner då jag ser hur barnen uppskattar att lära om en sådan vacker fågel, när de äldre ser bilder av större soldataror och kommer

ihåg hur heliga och symboliska dessa aror är i deras kosmologi, och hur de yngre männen relaterar till bevarandet av naturen och regnskogshabitaten.

Jag blir verkligen inspirerad och motiverad av detta utåtriktade program då jag ser programmets positiva påverkan. Vi har nått tusentals skolbarn med fantastiska resultat. En flicka var så djupt inspirerad att hon skapade en presentation om den större soldataran som den vann den årliga vetenskapliga tävlingen i Costa Ricas karibiska region. Vid ”Annual Conservation Education Fair” (årlig utbildningsutställning om bevarande) skapade grupper av skolungdomar som jag arbetat med, på eget initiativ, dramaspel och väggmålningar om bevarandet av större soldatara. Ekoturismkurser vid Talamanca Regional Technical high school placerar nu äldre studenter på 2 månaderspraktik vid Ara Manzanillo. Jag vet att jag gjort ett bra jobb eftersom varthelst jag reser i den södra karibiska regionen i Costa Rica så säger alla att “här kommer aradamen”.

Detta år med Covid-19 anpassar vi oss till nya utåtriktade utmaningar. Programmet når nu ut till områden där en växande population av större soldatara kunnat siktas, både i kustsamhällen och i högre belägna områden inåt landet. Fler än 700 skolbarn deltar årligen i våra workshops och över 200 barn besöker frisläppningsstationen vid Ara Manzanillo för att direkt kunna observera friflygande aror på nära håll. Att främja bevarandet av denna fantastiska och fångslande fågel är en direkt investering i att säkra framtiden för ett diversifierat liv med vilda djur och växter i regnskogsregionen i Talamanca.

Bildtext

Lokala ungdomar visar entusiastiskt upp sin arakonst vid en workshop.

För att främja stödet åt bevarandet av dessa magnifika fåglar publicerade en volontär vid Ara Manzanillo en stimulerande barnbok som heter Pewe, som bla är tillgänglig på Amazon:

<https://www.amazon.com/Pewe-Pay-Way-Miss-Buffie-Biddle/dp/198613248X>

NEW ZEALAND PARROT TRUST, NZPT:

Stöd till de mest sällsynta papegojorna i södra Stilla havet

Södra Stilla havet innehar ett stort antal arkipelager och önationer med en enorm variation av papegojor som lever i allt från sub-Antarktiska till subtropiska habitat. Några av dessa papegojarter är bland de mest hotade i hela världen, främst beroende på öfågelnas stora sårbarhet gentemot införda rovdjur och andra konkurrerande djur.

Eftersom många papegojarter i denna region delar liknande hot kan åtgärder som hjälper en viss art på en ö finslipas för att hjälpa en annan art på en annan ö. Det pågår en överföring av expertkunskap mellan nationerna i regionen, men det är ibland svårt att finna finansiering av projekten. Därför föddes idén att bilda New Zealand Parrot Trust (NZPT) med fokus på papegojorna i södra Stilla havet.

NZPT grundades av en grupp enskilda som hade ett gemensamt intresse i att bevara papegojor: Joe and Shelley Davenport, Steve Milpacher, Luis Ortiz-Catedral och James Gilardi. NZPT, dotterbolag till World Parrot Trust, etablerades formellt 2018. NZPT syftar till att främja Nya Zeeländska bevarandestrategier för papegojor och stödja ett ökande implementering av dessa strategier till andra hotade papegojarter i södra stilla havs-regionen.

NZPT har under sitt första år stött tre pågående stora bevarandeprojekt som fokuserar på Kākāpō (*Strigops habroptila*), Kea (*Nestor notabilis*) och norfolkparakiten (*Cyanoramphus cookii*). Dessa projekt

identifierades som högst prioriterade i uppstarten av New Zealand Parrot Trust men kommande år kommer räckvidden och det geografiska området för projekt att expanderas.

NZPTs PROGRAMFOKUS:

ATT FÖRSTÅ KĀKĀPŌNS RÖRELSEMÖNSTER

AVDELNINGEN FÖR BEVARANDE

Kākāpō är anmärkningsvärda fåglar. De är nattaktiva, kan inte flyga och är lek-häckande (hanarna samlas vid häckning och försöker imponera på honorna) - de utgör verkligen en unik art. De är noga omhändertagna och eftersom deras antal numera ökar behövs mer information om deras habitkrav för att kunna frisläppa dem i rätta antal i skyddade skötta områden.

New Zealand Parrot Trust assisterade NZ Department of Conservation med inköp av GPS-enheter för att registrera geografisk och rörelsedata hos ett antal Kākāpō. Med den insamlade informationen kommer det att vara möjligt att finslipa forskarnas förståelse av fåglarnas habitatkrav för hanar, honor och ungar. Detta gör det möjligt att bättre planera för framtida frisläppningar.

KĀKĀPŌ

(Strigops habroptila)

IUCN/CITES listning:

Akut hotad / Appendix I

Vild population:

209 (augusti 2020)

Område:

Anchor, Little Barrier och Codfish Islands, Nya Zeeland

Historia och hot:

Kākāpōn kunde en gång ses över det mesta av North, South och Stewart Islands på Nya Zeeland.

Populationen minskade avsevärt och 1976 hade den reducerats till 18 hanar i Fiordland. 1977 upptäcktes en snabbt minskande population av omkring 150 fåglar på Stewart Island. Intensiva bevarandeåtgärder har fört antalen upp till över 200. Nutida hot mot dess population omfattar låg reproduktivitet/fertilitet, introducerade rovdjur och sjukdomar.

Ekologi och beteende:

Kākāpōn är en nattlig markfågel som lever i skogsunderlag och låg buskskog från havsnivå upp till 1 200m. Den livnär sig på knoppar, rötter, frukter, ormbunksblad, mossor, svampar och frön. Vilda fåglar får tilläggsutfodring med torkade rimufrukter, gröna valnötter, tallkottar och en koncentrerad kommersiell pellet.

NZPT PROGRAMFOKUS:

SNABB DETEKTION AV BLY I VILDA KEA

KEA CONSERVATION TRUST

Kea är bland de mest intelligenta och nyfikna fåglarna i världen. Olyckligtvis orsakar deras nyfikna beteende i att undersöka allt för många risker, som t ex att få i sig bly och andra metaller från människoskapade strukturer och detta har ibland dödliga konsekvenser.

Snabb diagnos av blyförgiftning är väsentlig för att kunna ge behandling och rehabilitera fåglarna. New Zealand Parrot Trust har erbjudit stöd för köp av testkit för blydetektion för testning av över 100 vilda Keas. Med dessa analyser kommer påverkade fåglar att snart kunna rehabiliteras till det fria.

KEA

(Nestor notabilis)

IUCN/CITES listning:

Starkt hotad / Appendix II

Vild population:

6 000

Område:

Bergområden på South Island, Nya Zeeland, från Fiordland i norr till provinserna Nelson och Marlborough.

Historia och hot:

Kea hotas av införda rovdjur som vesslor, katter och pungråttor. Andra arter och pastorala jordbruksmetoder kan minska deras möjligheter att finna föda. Nutida data visar att Kean nyligen har genomgått substantiell populationsminskning. Undersökningar i Nelson Lakes National Park 2011 visade en minskning på 80 % under 13 år.

Ekologi och beteende:

Kean är begränsad till ursprungliga skogar i branta dalgångar från 600 till 3 000m, men finns också runt mänsklig bebyggelse. De lever på *Podocarpus*-frukter, frön, nektar och insektslarver. Fåglarna är aktiva under tidig morgon och sen eftermiddag och deltar gärna i högljudd akrobatik innan de vilar för natten. Grupper med nyfikna hanar söker gärna mat runt campingplatser och bilparkeringar.

NZPT PROGRAMFOKUS:

BEVARANDE AV NORFOLKPARAKITER PÅ NORFOLK ISLAND

MASSEY UNIVERSITY

Norfolkparakiten är en nära släkting till den Nya Zeeländska kakarikin som är en populär burfågel runtom i världen. Världens enda population av norfolkparakiten är begränsad till en noga skött skogsrest på Norfolk Island. New Zealand Parrot Trust har stött pågående forskning om artens habitat användning och häckningsproduktivitet för att hjälpa staben vid Norfolk Island National Park med att utveckla en omflyttningsstrategi för denna art till ett rovdjursfritt område. NZPT hjälper projektgruppen med att kartlägga aktiva bons lokalisering, målen för förändringarna samt nödvändig kontroll av invasiva arter. Staben från Norfolk Island National Park har oavbrutet arbetat med att skydda norfolkparakiterna från introducerade rovdjur och resultatet har blivit att populationen nu är stabil och planering kan börja för frisläppning av fåglar till nya områden.

NORFOLKPARAKIT

(Cyanoramphus cookii)

IUCN/CITES listning:

Nära hotad / Appendix I (som underart till *Cyanoramphus novaezelandiae*)

Vild population:

350 - 400

Område:

Norfolk Island (Australien)

Historia och hot:

Norfolkparakiten (*Cyanoramphus cookii* eller *C. novaezelandiae cookii* enligt några instanser) är endemisk till Norfolk Island. Den fanns en gång över hela ön men är nu spridd till några återstående skogsfläckar i Norfolk Island National Park. År 1994 hade populationen på ungefär 190 par krympt till fyra häckande honor och omkring 30 hanar. Efter ett antal koncentrerade åtgärder ökade populationen till nästan 300 fåglar men minskade, ökade och minskade sedan igen. Hoten har bl.a. varit tidigare skogsröjning, införda invasiva växter, förlust av bon till andra konkurrerande arter och honungsbin, påverkan av invasiva rovdjur och problem som rör häckningen.

Ekologi och beteende:

Begränsade till Norfolk Island National Park och närliggande skogsområden och fruktträdgårdar. De nyttjar olika frukter, skott, blommor och frön. De lever också på introducerade oliver (*Olea africana*).

NY FORSKNING GER NYA MÖJLIGHETER TILL SKYDD AV GRÅ JAKO I VÄSTRA AFRIKAS LÄGRE GUINEANSKA SKOGAR

Ursprungligen publicerad i The Critical Ecosystem Partnership Fund Newsletter, augusti 2020

Grå jakos liv har under lång tid varit sammankopplade med människors. Dessa unika fåglar är populära som sällskapsfåglar runtom i världen och har speciell betydelse i många afrikanska kulturer. Grå jakos hotas emellertid nu av populationskollaps som drivs av fångsten av fåglar för sällskapsfågelhandeln och habitatförlust.

Lyckligtvis har ny forskning som utförts av WPT och partners visat på möjligheter att öka bevarandeåtgärderna för dessa ikoniska fåglar och deras skogshabitat.

Grå jakos är lätt igenkännbara. Deras subtilt nyanserade grå fjädrar elektrifieras av en slående knallröd stjärt och deras böjda näbb, som är skapad för att effektivt knäcka frön, gör att de omisskännligt är papegojor. Grå jakos är mycket sällskapliga och det tar åtskilliga år för dem att bli könsmogna och detta är egenskaper som gör dem sårbara för överexploatering.

Enligt officiella siffror från CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) har över 1,2 miljoner vilda jakos blivit del av den internationella handeln under de senaste fyra årtionden. De kategoriserades 2016 som starkt hotade i IUCN Red List of Threatened Species.

“Den grå jakon var en gång vitt spridd i de guineanska skogarna i Västafrika, inklusive på många platser i Nigeria, och hade både kulturell och ekonomisk betydelse för många samhällen”, förklarar Ifeanyi Ezenwa, fältprogramchef vid World Parrot Trust och universitetslektor vid University of Nigeria Nsukka. Idag är populationerna av grå jakos fragmenterade men deras status är dåligt känd på många platser, inklusive flera Key Biodiversity Areas (KBAs, nyckelområden för biodiversitet).

Bildtext

Grå jakos är mycket sällskapliga och samlas i flockar för att äta och vila. © Rowan Martin

Bildtext

Fjädrar och andra kroppsdelar används i några områden för användning i samband med trosbaserade aktiviteter. © Rowan Martin

”Det är inte bara handeln som är ett hot, utan även jordbrukets expansion på bekostnad av artens sista starkaste fästen”.

“Att se stora vilande flockar är nu sorgligt nog mycket ovanligt”, säger Ezenwa. “Vi visste att tillfångatagande av fåglar har drivit nedgången, men vi förstod inte vilka platser som var de viktigaste, vilka handelsrutter som var involverade eller vad som verkligen drev handeln med fångade fåglar”. Sådan information är emellertid nödvändig för att kunna utveckla lokalt anpassade aktioner för att skydda återstående vilda populationer.

Sedan 2018 har ett projekt som är koordinerat av World Parrot Trust med flera lokala partners utfört fältundersökningar på över 20 platser i södra Nigeria.

Platserna omfattar flera kända KBAs och nationalparker, liksom områden utanför de formellt skyddade områdena samt några kommersiella plantager. Tvärsnittsundersökningar för att få omedelbar information om populationsstorlek har utförts, tillsammans med intervjuer med lokala företrädare för att förstå synen på populationstrenderna och de socio-ekonomiska aspekterna av handeln.

Detta tillvägagångssätt var noggrant utformat för att engagera hela samhällen i konversationer om framtiden för grå jakos och för att etablera ett nätverk med involverade lokalpersoner. Genom att samarbeta med ”Nigerian Bird Atlas-projektet” och ”AP Leventis Ornithological Research Institute” har det också varit möjligt att generera ytterligare data för att bygga en mer komplett bild av artens status över hela landet.

De preliminära projektresultaten ger en blandad bild av situationen för grå jakos. Många samhällen har rapporterat ansevärliga minskningar på senare år och om pågående fångstaktiviteter, ofta utförd av kringvandrande fångstmän som ibland kommer från kringliggande länder.

Det finns dock flera platser där populationerna tycks vara uthålliga och fångst inte längre sker, i några fall efter sensibiliserande ansträngningar av bevarandegrupper. Vad som är än viktigare är att olika möjligheter identifierats för att hjälpa lokalsamhällena att skydda nyckelresurser såsom platser för vila och häckning.

En annan komponent i projektet involverade undersökningar av marknader i hela landet för kartläggning av försäljningen av levande papegojor och av papegojdelar använda i samband med trosfrågor. Handel med båda dessa aspekter fanns vara vida spridd, och i många fall var det en brist på kunskap om att detta var skadligt för de vilda populationerna och illegalt följande nationell lag.

Bildtext

En sällsynt skymt av en flock med grå jako då de anländer till en plats för att vila för natten. © Rowan Martin

“Synen av stora vilande flockar är nu sorgligt nog mycket sällsynta”.

"Detta belyser en möjlighet att bygga upp en medvetenhet bland handlare och konsumenter," säger Ezenwa, som också framhåvt detta i en artikel i tidskriften *Oryx* (*Opportunities to boost protection of the grey parrot in Nigeria, Oryx, april 2019, 53.2*).

I ett antal fall kunde länkar till internationell handel identifieras, med papegojor som ofta hämtas från Kamerun och exporteras till andra länder i Nordafrika och Mellanöstern.

“Nu måste vi bygga vidare på dessa fynd och utveckla meningsfulla åtgärder för att skydda arten i de nedre guineanska skogarna”, säger Dr. Rowan Martin, WPT Africa Conservation Programme Director (direktör för WPTs bevarandeprogram i Afrika).

”Det är inte bara handeln som är ett hot, utan även jordbrukets expansion till artens sista fästen. Nigeria har varit ledande i att säkerställa vitalt internationellt skydd åt grå jakos och de leder åter med dessa initiativ”, lägger han till.

En workshop som för tillsammans de flertalet partners i projektet samt andra intressenter vad gäller bevarandet av grå jako kommer att hållas när reserestriktionerna på grund av COVID-19-pandemin lyfts.

Finansiering till detta projekt ges av ”Critical Ecosystem Partnership Fund” (Guinean Forests of West Africa Biodiversity Hotspot), Minnesota Zoo, World Animal Protection och World Parrot Trust.

PÅ TU MAN HAND MED...

IFEANYI EZENWA

Mitt namn är Ifeanyi Ezenwa. Jag är från Nigeria och kommer från Anambra State. Jag är universitetslektor vid Department of Zoology and Environmental Biology (institutionen för zoologi och miljöbiologi), University of Nigeria, Nsukka Enugu State, Nigeria. Jag började mitt arbete vid institutionen i februari 2018. Nu år 2020 innebär det att jag under tre år har varit involverad i WPTs bevarandearbete.

Hur blev du intresserad av bevarandet av papegojor?

Mycket ofta finner jag ett nöje i utmanande situationer, men bevarandet av papegojor är fortfarande det jag tycker är mest spännande och utmanande. Mitt fältarbete med bevarande av papegojor startade 2017 efter att några av mina vänner - Benneth Obitte och Iroro Tanshi - introducerade mig till idén. Därefter fick jag ledning av Dr. Rowan Martin. Sedan dess har mitt intresse blivit allt starkare på grund av det gemensamma mål vi delar i att bevara naturen och i att ge hopp om att dessa ovärderliga och fascinerande fåglar ska överleva.

Vad har din forskning visat om situationen för grå jakos i Nigeria?

Min forskning har givit mig insikt om grå jakos säsongsmässiga rörelsemönster över de olika landskapen i Nigerias del av den guineanska lägre skogs zonen. Flera faktorer har identifierats bl a det dåliga uppföljandet av lagar, det bristfälliga medvetandet om bevarandestatusen hos grå jakos, säkerhetsaspekter särskilt vid området runt Nigerdeltat, marginalisering av några samhällen inom landets viktiga biodiversitetsplatser, och omfattande avskogning som påverkar fåglarnas antal negativt.

Mina intervjuer med handlare av vilda djur och trosbaserade artiklar visade dessutom att sådana ekonomiska aktiviteter strider mot CITES föreskrivna regler om arten i dess Appendix I.

Vilka utmaningar möter du och papegojorna i Nigeria och vilka är lösningarna?

Utmaningarna består främst av fångsten av fåglar och habitatstörningar, där de senare involverar avskogning som omfattar inlandet såväl som kustskogar. Detta har skett oreglerat, särskilt i icke skyddade områden. Både habitatstörningar och tillfångatagande av grå jakos rapporterades ske aktivt åtskilliga gånger både i inlandet och i skogsområden vid kusten.

Lösningar som rör dessa utmaningar inkluderar:

1. Att införa hållbar skötsel av skogarna som balanserar behoven av miljö, vilt liv och skogsnäringen.
2. Upprätthållandet av stadgade nationella lagar i Nigeria som skyddar mot ohållbar exploatering av vilda djur.
3. Ordentlig ökning av medvetenheten om bevarandestatusen i samhällen som finns inom områden med grå jakos vilket skulle minska tillfångatagandet. Att införa en gräsrotstaktik till bevarandet av vilda djur är också mycket väsentligt i samhällena.
4. Åtgärder som dessa skulle motverka att de försöker möta sina grundläggande behov genom ohållbar exploatering av skogsresurser.

Vad behöver hända härnäst för att dessa lösningar ska kunna implementeras?

Tills dess att regeringen inser värdet av vilda djur och växter kan det vara svårt att uppnå målet att bevara grå jakos i Nigeria. Att uppnå detta skulle innefatta att man möter behoven av de i lantliga områden, tillsammans med verkligt medvetandegörande av konsekvenserna av ohållbara mänskliga aktiviteter, samt upprätthållandet av ”Endangered Species Act” som finns till för att skydda mot hoten för populationerna av olika hotade arter.

Bildtext

Vänster och höger: Ifeanyi Ezenwa i arbete. © Rowan Martin

Kan du berätta en intressant historia från ditt fältarbete?

Mina dagar i fält var fyllda av aktiviteter som ibland sträckte sig ända in på natten, såsom den dagen jag besökte ett samhälle vid namn Mkpot. Mkpot är en av mina fältplatser som är lokaliserad i hjärtat av Oban division Cross River national park (CRNP) ungefär 30 km från gränsvägen som leder till Kamerun från staden Oban.

Jag vaknade den 24:e augusti 2019 superbegeistrad inför mina aktiviteter denna dag, särskilt mitt besök till Mkpot. I mitt lag fanns en CRNP-skogvaktare, en lokal assistent och en studentvolontär. Alla utom den lokala fältassistenten hade besökt Mkpot tidigare. Vid 6:30 åkte vi ut för att göra fältstudier av grå jako och andra fåglar och av miljön där de levde. Intressant nog hade jag redan sett två kongopapegojor (*Poicephalus guilielmi*) samma morgon. Med tanke på rikedomerna av den mångfald av fruktande fåglar jag träffat på under undersökningen var jag extremt glad över att komma närmare Mkpot, som är ett mindre stort område. Vi avslutade populations- och habitatundersökningen nära klockan 1 på natten.

Då vi kom till lägerområdet fräschade vi snabbt upp oss och packade vår fältutrustning och omkring klockan 01.50 på natten påbörjade vi vår resa till Mpkot med skogsvaktaren, studentvolontären och jag själv. Jag beslutade att friställa den lokala assistenten på grund av hans bristande intresse i undersökningsaktiviteterna.

Resan till Mpkot var verkligen till dags dato det längsta avstånd jag hittills någonsin täckt i fält. Till en början var farleden relativt jämn och bred men då vi gick vidare blev den smalare och det blev svårt att förflytta sig. Omkring klockan 6 var vi mycket optimistiska att Mpkot var nära, helt ovetandes om att resan skulle ta ytterligare mer än två timmars vandring. Vi mötte flertalet människor längs vägen och två av dem svarade glatt men deras ansiktsuttryck antydde att vår destination inte än var nära. Vi var också tvungna att korsa tre vadbara forsar som skulle vara mycket svåra att komma över under tunga regnskurar.

Omkring klockan 18.26 kunde vi höra mänskliga röster och musik. Vår mycket utmattade grupp närmade sig ljudkällan följande den smala stigen med hjälp av våra ficklampor. Vi hade äntligen nått Mpkot! Vi var mycket lättade över att vara där. Inom kort blev vi genskjutna av några pojkar som badade i vattendraget; vi presenterade oss och frågade efter herr Matthews hus. Herr Matthew är rektor i den enda skolan i samhället. Efter det att vi anlant till hans hus försåg han oss med en klase bananer som vi på kort tid hungrigt slukade. Sedan var det tid att ta sig till huvudmannens hus där hans ledare samlats. Vi förklarade avsikten med vårt besök och de gjorde därefter en paus för att sinsemellan diskutera vad de ville ha från oss. De bad oss att betala två tusen Naira för att få tillstånd att gå in i skogen och utföra undersökningen. Jag blev också tilldelad en lokal vakt den natten och övernattade i huvudmannens hus. En ideal dag i fält.

Hur har det pågående utbrottet av COVID-19 påverkat ditt arbete?

COVID-19-utbrottet har pausat en del av mitt fältarbete. Ansträngningar att organisera en workshop som kommer sammanföra olika intressenter för att förbättra bevarandet av grå jakos har skjutits på framtiden på grund av reserestriktionerna både på lokal och internationell nivå.

Hur håller du dig optimistisk?

Min passion för att studera naturen (särskilt biodiversitet) har ofta hållit mig optimistisk. Det är också ett stort intresse hos mig att göra data tillgänglig för att besvara de väsentliga frågor som kommer eliminera eller minimera hoten mot populationerna av grå jako i Nigeria och inom fåglarnas hela utbredningsområde.

WPT skulle vilja tacka BirdLife International, Critical Ecosystem Partnership Fund, Minnesota Zoo och World Animal Protection för stödet till detta arbete.

Bildtext

Klätterdon fixeras i ett träd i förberedelse för kontroll av en holk. © Rowan Martin

---

SUPERFLOCK AV UNDULATER

Synen av tusentals papegojor som unisont snabbt flyger och dyker högt upp i skyn är svindlande. Dessa fåglar deltar i ett fenomen som kallas ”murmuration”, flockbildning, för att socialisera, uppvakta varandra, finna föda och vatten och förvirra rovdjur som letar efter ett skrovmål. Forskning vid University of Queensland har klarlagt ett långtida mysterium omkring detta flockbeteende: skälet till att de aldrig krockar med varandra är att de alltid styr till höger.

Northern Territory, Australien. Foto © Paul Williams, Iron Ammonite Photography

---

DINA BEFJÄDRADE VÄNNERS FÖTTER

Närhelst en fågel inte flyger använder den fötterna. Det är därför viktigt att hålla dessa vältränade och friska.

Louise Caddy, chef för papegojavdelning vid Paradise Park, UK (WPTs hem) ger råd om hur man ger den bästa fotvården till sin fågel.

När du tittar på undersidan av en frisk fot bör du kunna se tydligt definierade individuella kuddar. Kuddarna ska ha synliga och distinkta fjäll utan hårt skinn eller djupa sprickor, och fågeln ska bekvämt kunna gripa om med alla sina tår.

Papegojor som är övervikta är mera benägna till problem med fötterna på grund av ökat tryck på fötterna. Om din papegojas fötter är ömma kommer den att ibland kompensera genom att använda näbben för att förflytta sig runt i buren.

Fotproblem kan också orsakas av grenar som är släta och av samma diameter vilket inte erbjuder träning till din fågels fötter och tår. Ett exempel på detta är svarvade träpinnar. Att konstant sitta på denna typ av pinne kommer att resultera i stress på specifika delar av foten och till slut leda till trycksår.

Bildtext

Bilden visar tillplattning och början till en skada i mitten av foten, men visar en fullständig avsaknad av fjäll vid tårnas bas. Foto © Paradise Park

Trycksår kan vanligen graderas från 1 till 5. Grad 1 betyder att undersidan på foten är slät och förhårdnad. Grad 5 är ett allvarligt tillstånd där foten blivit svullen och infekterad och en resa till veterinären är nödvändig. Detta tillstånd kan leda till problem med fågelns senor och ligament.

Det är också viktigt att undersöka din fågels klor eftersom många papegojor behöver regelbunden nageltrimning. För att kontrollera om naglarna har rätt längd, låt din fågel stå på en plan yta såsom ett bord. När foten är platt mot bordet ska nagelns spets bara lätt vidröra ytan utan att tån lyfts upp.

Att erbjuda de bästa grenarna

En av de viktigaste sakerna att tänka på är att ge fågeln bästa möjliga grenar. En bra kvalitetsbur kan lätt kosta tusentals kronor, men ofta kommer många med usla pinnar. Det finns olika typer av pinnar på marknaden, allt från plast till rep. Ett populärt val är de som är gjorda av sand och cement som har en grov lite grusig yta, men de sliter för mycket på din fågels fötter. Använd aldrig pinnar av plast eller metall, eftersom de är för hårda för din fågels fotdynor.

Enligt min erfarenhet finns det inget bättre att göra egna träpinnar. De kommer inte bara att vara mycket billigare än de som affären erbjuder, men du kan också anpassa dem till den storlek buren kräver. Att använda grenar från naturen minskar repetitiv belastning på samma ställe av foten hela tiden. Detta tillåter fötter och tår att konstant sträckas ut och de får då arbeta som om fågeln var i det fria vilket det reducerar risken för fotproblem.

Den allra största nyttan med att använda grenar från naturen är att de varierar i diameter och form så din fågels fötter kommer konstant att tränas.

För att avgöra den ideala diametern hos en gren som tillåter din fågel att sitta bekvämt så måste du titta på dess fötter. Som en riktlinje ska din fågels fot endast omsluta pinnen/grenen till hälften och tårna får inte mötas. Om de gör det visar det att grenen är för tunn vilket får fågeln att känna sig instabil och den får en tendens att snarare hänga än att sitta korrekt på den.

Då du tittar på vart du ska sätta grenarna, kom ihåg att fåglar naturligt väljer den högsta platsen att vila på, så försök att erbjuda en eller två på olika höjd. Beakta också var matskålarna finns så att inte fågeln sitter över dem och bajsar i mat och vatten.

För att summera är det lätt att hålla din fågels fötter friska med ett regelbundet byte av nya grenar från naturen, få dem att röra på sig, samt regelbundet undersök och sköta tånaglarna. Detta kommer göra din fågel lyckligare och friskare.

Bildtext

Fågelsäkra grenar inkluderar: päron, äpple, bok, asp, platan, hagtorn, ek, ask, poppel, pil, alm, Buddleia eller vinrankor. De måste alla vara obesprutade, rena från sav och utan taggar. Använd grapefruktsfröextrakt (GSE) eller vinäger för att skrubba grenarna rena. Värmesterilisera dem i ugn i ca 120 graders värme i en timme eller låt dem torka i varm sol (UV-strålar hjälper med sterilisering). Foto © Paradise Park

Denna artikel publicerades ursprungligen i The Wildlife Professional, som en exklusiv förmån till medlemmar i The Wildlife Society. Tryck med tillstånd.

ÄLSKAD.....TILL UTROTNING?

En biolog som studerar vilda papegojor inser att deras skönhet utsätter dem för risken att utrotas.

Av Christine R. Dahlin, PhD

Christine Renee Dahlin, PhD är universitetslektor vid Department of Biology vid University of Pittsburgh, Johnstown.

JAG FÖRESATTE MIG INTE ATT ENGAGERA MIG I VILDA DJUR OCH VÄXTER.

JAG FÖRESATTE MIG INTE ATT SLÅSS MED SKORPIONER ELLER HÅLLAS AV DEN NICARAGUANSKA MILITÄREN.

Jag började min forskarutbildning med avsikten att upptäcka hur vilda papegojor, i fångenskap kända för sin fantastiska härmande förmåga, kommunicerar med varandra i det fria. Att studera dessa fåglar öppnade dock mina ögon för de hot de möter och jag insåg att som forskare hade jag samlat kunskap som kunde hjälpa människor att inte bara se dem som vackra husdjur i en bur.

Jag reste till Costa Rica 2008 för att studera den gulnackade amazonpapegojan (*Amazona auropalliata*), a livfull, mellanstor grön papegoja med en briljant färgfläck som av solsken på nacken. Denna papegoja har sin utbredning från Mexiko till nordvästra Costa Rica och lever i tropisk torr skog och i mangroveträsk.

Jag hade blivit fascinerad av forskning som rörde dessa fåglars vokala förmåga. De hade dialekter. Mycket likt mänskliga språk skiftade hela deras repertoar vid deras territoriegränser. Par sjöng tillsammans i duett inom sina territorier. Forskare visste inte varför eller hur.

Jag var beslutad att öka vår kunskap om hur denna papegoja kommunicerar på ett sådant komplext sätt. Som examinerad student vid Wright Lab vid New Mexico State University gav jag mig in på fältarbete där jag flyttade på historiska viloplats för fåglarna i Costa Rica som fågelpar hade använt sedan vår professor, Tim Wright, började studera fåglarna under 1990-talet.

Bildtexter

Vänster: Dessa ungar konfiskerades från boplundrare 2017 i Guanacaste, Costa Rica.

Foto © D. Felipe Chavarria, of the Área de Conservación Guanacaste

Höger: Det stora hålet i denna coyol-palm orsakades av en boplundrars kniv. Dessa träd föredras för bobyggnad av de gulnackade amazonerna, men det mjuka träslaget gör det lätt för boplundrare att komma åt ungarna. Foto © Christine Dahlin

FÅNGADE FÖR ATT BLI SÄLLSKAPSFÅGLAR

Gulnackade amazoner skapar långsiktiga parband, och de bygger bon i stora äldre träd eller döda palmer i torrt skogsland och på ranchmark med boskap. De lämnar häckplatsen tidigt på morgonen för att söka föda och därför bestod mina dagar i att mycket tidigt på morgonen och under sen eftermiddag observera fåglarnas beteende och inspelning av deras rop, och däremellan använde jag tiden till dataanalys - eller för ta en tupplur.

Den stora majoriteten av bon som jag och mina arbetskamrater fann och studerade misslyckades i att producera ungar. Det stod klart varför. Då jag började älska dessa fåglar lärde jag mig snabbt att jag hade starka rivaler, nämligen personer som önskade ha dem som husdjur. De flesta misslyckandena som vi noterade berodde på att ungar stals av boplundrare för sällskapsdjurshandeln. Många stals så unga att sannolikheten att de skulle överleva var mycket liten.

Liksom många papegojor är gulnackade amazoner attraktiva sällskapsfåglar. De blir gamla – uppemot 66 år med en median på över 19 år i fångenskap (*Young et al. 2011*). Deras sociala och engagerade uppträdande vinner människors uppskattning. Deras förmåga till vokal imitation förvånar.

När jag började observera effekterna av boplundring av gulnackade amazoner hade jag inte riktig uppfattning om hur stabil populationen var. Jag hade ingen kunskap om grundläggande reproduktiv biologi. Jag hade ingen uppfattning vilka bevarandeåtgärder vi borde vidtaga. Lyckligtvis hade vårt labb ett framgångsrikt samarbete med Róger Blanco, undersökningskoordinator vid Área de Conservación Guanacaste.

Med hans hjälp utvecklade vi vår första åtgärd för bevarande, nämligen ett utbildningsprogram med finansiell hjälp av World Parrot Trust. Under tre år tog jag och min laboratoriekamrat Alejandro Salinas-Melgoza programmet till fyra lokala grundskolor. (Utvecklandet av utbildningsprogrammet, göra väggmålningar och fullgöra tillfälliga fältarbeten, allt på en gång, är ett ypperligt sätt att få kunskaper i tidsplanering!)

Programmet innefattade flera olika komponenter. Guanacaste-personal undervisade om papegojbevarande och biologi. Studenter kunde ”adoptera” bon. Resor i fält fick dem att se papegojor i det fria. En

konstkomponent innefattade väggmålningar och musik. Undervisningsdelen hålls även idag av anställda vid Guanacaste.

TILLBAKA TILL GRUNDEN

Nyckeln till varje bevarandeplan är dock grundläggande kunskap om en arts biologi, och det var med detta som vår grupp av biologer kämpade. Vårt laboratories främsta forskningsfokus hade alltid varit papegojors fascinerande lingvistiska förmågor och inte deras populationsbiologi. Noggrant grävande i gamla forskningsrapporter, och även i nyare verk, fyllde vårt kunskapsluckor (Dahlin et al. 2018).

Vi fann att några aspekter av papegojors biologi är lovande. Då det kommer till frågan var gulnackade amazoner häckar är de något flexibla. De använder hålrum som bon och då oftast döda palmer kända som ”coyols” som redan erbjuder stora torra hålrum. De använder framförallt fem träarter men de har observerats i 21 olika. Följaktligen, då vi tittar på tillgänglighet i ett habitat, bara det finns ett tillräckligt antal mogna träd kvar i landskapet begränsas de gulnackade sannolikt inte av brist på hålrum.

Min studie avslöjade ett högt misslyckandetal under häckningen. Mellan 1999 och 2008 misslyckades 89% av bon, och i 68% av fallen berodde det på boplundring.

Bildtexter

Figur 1: Viloplatsers undersökta i Costa Rica och Nicaragua. Storleken på varje punkt indikerar det generella antalet undersökta fåglar.

Figur 2: Jämförelse av viloplatsers storlek i Costa Rica (2005 och 2016) som visar att gulnackade amazoner har minskat med 54% sedan 2005.

Källa: Wright et al. 2018.

Olyckligtvis plundras lätt de döda palmer i vilka fåglarna föredrar att häcka. När en machete har hackat upp ett bo förstörs träden och blir oanvändbara för nya häckningsförsök.

UNDER HOT

Data om populationsstorleken var inte prioriterat förrän 2016, när vi insåg att populationerna var under seriöst hot. Som väl är hade vi gammal information om populationsstorlekarna som Tim Wright samlade med början 1994 då han undersökte papegojdialekter över Costa Rica.

2016 började vi samarbeta med två organisationer som arbetade med bevarande av papegojor, nämligen Ara Project (nu känt som Macaw Recovery Network) och World Parrot Trust, för att utföra en mera omfattande undersökning. Samarbeten med den nicaraguanske biologen Martin Lezama gav oss möjlighet att utöka projektet in i Nicaragua och inkorporera hans tidigare undersökningsdata.

Vi utförde våra egna undersökningar genom att lokalisera historiska viloplatsers och genomföra fågelräkningar då de lämnade på morgonen eller återvände på kvällen. Vi undersökte också några nya platser och även några som hade flyttats.

Sommaren 2016 undersökte vi 25 platser över hela Costa Rica och 19 platser över Nicaragua, med bara några få missöden som höll oss alerta. Två biologer från Macaw Recovery Network, två från Wright Lab och två från mitt eget labb vid University of Pittsburgh i Johnstown slog sig ihop med oss.

Nästa upplaga: Malar och maskingevär – de fyra biologerna träffas vid Tivives, Costa Rica för att börja undersökningar av vilda populationerna av gulnackade amazoner, men inte utan att först få det hett runt öronen.

Bildtext

Christine Dahlin spelar upp papegojrop för grundskolelever under det första utbildningsprogrammet 2006. Studenterna var från Escuela Irigiray i Guanacaste Province, Costa Rica. Foto © Christine Dahlin

---

PSITTANYTT

SPÅRA EN KĀKĀPŌ? NYA ZEALANDS VÄRDEFULLA PAPEGOJA UNDER DRÖNARNAS VAKANDE ÖGA

Drönare för fågelskådning har lanserats över Nya Zealands mindre öar för att hjälpa forskare att spåra den enligt IUCN akut hotade Kākāpō (*Strigops habroptila*), som nu utgör ett antal om endast 209 individer. Eftersom populationen är så liten har ansträngningar för att rädda dem varit tvungna att vara omfattande. Åtgärder som märkning av fåglarna med radiosändare har historiskt sett genomförts. Forskare från Department of Conservation spårar sedan fåglarna flera km till fots genom svår terräng. Denna metod är extremt arbetskrävande och alla fåglar hittas inte i tid. Här kommer drönarna in i bilden: de skickas ut för att exakt lokalisera fåglarna från luften, och dessa teknikunder fick visa vad de dög för tidigare i år när man undersökte deras effektivitet vad gäller att hitta Kākāpō.

Läs mer:

tinyurl.com/y6mll6me

ÅTERPLANTNINGSPROJEKT SKA PLANTERA TUSENTALS FRÖPLANTOR TILL HJÄLP FÖR KORPKAKADUOR

Omkring 12 500 fröplantor kommer att planteras i södra Western Australia denna vinter för att hjälpa ikoniska korpkakaduor, som en del av BirdLife Australia's Alcoa Community Black-Cockatoo Recovery Project. Initiativet syftar till att restaurera habitat och sprida information om hotade arter av korpkakaduor. Omkring 20 konstgjorda holkar har också satts upp i områdena som är en del i projektet.

Läs mer:

tinyurl.com/y5ujnaeb

FOTO PÅ ROSENKAKADUOR MED SOCIAL DISTANSERING VÄCKER VARMA KÄNSLOR ONLINE; ORNITOLOG SÄGER ATT DET ÄR ETT TECKEN PÅ DJUPARE KÄNSLOR

Ett foto av en flock rosenkakaduor som tycktes ha social distansering på en kraftledning har gett inspiration till tusentals personer runt om i världen under pandemin. Enligt experter vid Charles Sturt University ligger det något djupare bakom det vi ser med blotta ögat. Dr. Melanie Massaro tror att fåglarnas "sociala distanseringsbeteende", om än passande för de tider vi lever i, kan ge en ledtråd till deras relationsstatus: fåglarna har en samling för att kunna kolla upp varandra. Om fotot säger hon: "Det är som om de dejtar, absolut, det är mycket tydligt.... flockar är ett bra ställe att hitta partners."

Läs mer:

tinyurl.com/y4qrjsfp

PAPEGOJOR VID KIWA CENTRE OCH COVID-19-PANDEMIN

Papegojorna som lever vid Kiwa Centre i UK behöver din hjälp. Det kan kosta uppemot £1,000 per månad för mat och berikningsföremål för att möta behoven för de över 200 räddade papegojor som lever där. För att hjälpa dem genom de utmaningar COVID-19-pandemin har orsakat så skapade personalen vid Kiwa Centre en önskelista på Amazon där man kan donera saker direkt till fåglarna.

Se önskelistan på Amazon:

tinyurl.com/kiwalist

Läs berättelsen om Kiwa Centre:

tinyurl.com/kiwacovid

TRIBUT TILL PETER SLATER:

ORNITOLOG OCH KONSTNÄR SOM "LEVDE FÖR FÅGLARNA"

WPT sörjer bortgången av australiensaren Peter Slater från Brisbane som avled den 28:e maj i en ålder av 87 år. Han var livslång konstnär, fotograf och ornitolog som började fotografera och illustrera fåglar i tidig ålder, vann senare utmärkelser vid internationella utställningar och producerade många viktiga naturhistoriska böcker och fältguider. Han spenderade många och långa timmar med att i fält dokumentera australiska fågelarter, inkluderande alla 55 inhemska papegojarter förutom natt- och paradispapegoja.

Peter erbjöd generöst material till World Parrot Trusts årliga Artist Wall Calendar, liksom till FeatherArtWorks.org, som är en grupp av konstnärer som stödjer WPTs arbete. Vi är tacksamma för hans bidrag under en hel livstid till papegojornas värld. Han kommer bli mycket saknad av alla de i världen som arbetar med att bevara papegojor.

PRENUMERERA IDAG!

Letar du efter de senaste nyheterna om papegojvärlden? Vill du få exklusiva invitationer till speciella online-händelser (och mer)?

Missa inte detta! Bli en del av vår gemenskap – anmäl dig idag!

www.parrots.org/flocktalk

PAPEGOJOR I DET FRIA:

UNDULAT (*Melopsittacus undulatus*)

Dessa små och akrobatiska parakiter är några av de mest snabbförökande papegojorna i det fria, då de producerar upp till åtta ungar i en enda kull. Deras stora antal är deras styrka. De ogästvänliga platserna de lever på kan kräva många offer bland flocken.

Northern Territory, Australia.

© Paul Williams, Iron Ammonite Photography

FÅ TILLGÅNG TILL TIDIGARE UPPLAGOR ONLINE PÅ: [PSITTASCENE.ORG](https://psittascene.org)

(Engelska, holländska, tyska, italienska, portugisiska, spanska och svenska)
